

אלתר אברהם מרדכי – הרבי מגור – (תרמ"ו-תש"ח; 1886-1948)
בנו של ה"שפת אמת" ואדמו"ר חסידות גור בתרס"ז-תש"ח (1907-1948). הרב אברהם מרדכי נודע ביחסו החיובי לארץ ישראל ואף ביקר בה מספר פעמים טרם המלחמה. הוא שלח אליה קבוצות של חסידיו שהקימו ברחבי הארץ מוסדות חינוך ודת ועודד את חסידיו לתרום מכספם ליישוב הארץ. יחד עם זאת נראה שהתייחס בשלילה לעלייתם של חסידים בודדים וזאת עקב דאגה למצבם הרוחני. עם פרוץ המלחמה עבר לורשה, שם חי בזהות שאולה מפחד הנאצים. חסידים ואנשי ציבור בעולם החופשי הצליחו בעזרת דיפלומטים אמריקנים ושליחים איטלקים, להוציאו משטחי הכיבוש בר"ח ניסן ת"ש (אפריל 1940), ולאחר מסע ארוך, עלה בחוה"מ פסח על האנייה בדרכו לארץ ישראל. עם קבלת האישור הרשמי לידיעות בדבר רצח יהודי אירופה בתש"ג (1943), עמד בראש כינוס תפילה ואבל שהתקיימו בארץ ישראל. הוא שכל במלחמה עשרות מצאצאיו ורבבות חסידים, וכתביו שנותרו בפולין – אבדו. לקט מהם, נרשם בידי חסידיו ופורסם ב"אמרי אמת" ו"מכתבי הרבי מגור". נפטר בעיצומה של מלחמת השחרור.

מתוך: שבר בת עמי, פרקים בתולדות היהדות הדתית בתקופת השואה, יד ושם, ירושלים